

รายวิชา 040513407 เหมืองข้อมูล (Data Mining)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา/สาขาวิชา คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ภาควิชาสถิติประยุกต์
สาขาวิชาสถิติธุรกิจและการประกันภัย

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- รหัสและชื่อรายวิชา
040513407 เหมืองข้อมูล (Data Mining)
- จำนวนหน่วยกิต
3 หน่วยกิต (2-3-5)
- หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติธุรกิจและการประกันภัย/ หมวดวิชาเฉพาะ
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ ดร.ชนนิกานต์ รอดมรรณ
อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ ดร.ชนนิกานต์ รอดมรรณ
- ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษา 2/2563 ของชั้นปีที่ 4
- รายวิชาบังคับก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)
040513104 สถิติวิเคราะห์ 2
040513113 การประยุกต์คอมพิวเตอร์ทางสถิติ 1
- รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)
ไม่มี
- สถานที่เรียน
คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- ข้อมูลประกอบการประกันคุณภาพการศึกษา
 การเรียนการสอนในรายวิชานี้มีส่วนที่ได้รับการพัฒนาขึ้นใหม่หรือปรับปรุงจากที่สอนเมื่อครั้งก่อน เช่น ได้มีการปรับปรุงวิธีการสอน หรือการปรับปรุงเนื้อหา การจัดแบ่งเนื้อหา หรือวิธีการประเมินผลการเรียนรู้
 รายวิชานี้มีการให้ผู้มีประสบการณ์ทางวิชาการหรือวิชาชีพจากหน่วยงานหรือชุมชนภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน
 รายวิชานี้มีการบูรณาการกระบวนการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนการสอน หรือมีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาจากการวิจัย หรือจากกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
 รายวิชานี้มีการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอน
 รายวิชานี้มีการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา
- วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
14 ธันวาคม 2563

หมวดที่ 2 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับเหมืองข้อมูล ระบบฐานข้อมูลทางสถิติกับเหมืองข้อมูล ขั้นตอนวิธีและเครื่องมือเหมืองข้อมูล การวิเคราะห์และออกแบบด้วยกฎความสัมพันธ์ การสร้างตัวแบบเพื่อการทำนาย เทคนิคการประเมินตัวแบบ การประยุกต์เหมืองข้อมูลและสถิติในงานธุรกิจและอุตสาหกรรม

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อสัปดาห์

ทฤษฎี (ชั่วโมง)	ฝึกปฏิบัติ (ชั่วโมง)	การศึกษาด้วยตนเอง (ชั่วโมง)
30 ชั่วโมง (2 ชั่วโมง/สัปดาห์)	45 ชั่วโมง (3 ชั่วโมง/สัปดาห์)	75 ชั่วโมง (5 ชั่วโมง/สัปดาห์)

ลักษณะรายวิชา บรรยาย ปฏิบัติการ
การวัดและประเมินผล A-F S/U P

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

- ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาอย่างน้อย 6 ชั่วโมง/สัปดาห์
- ให้คำปรึกษาแนะนำผ่านแอปพลิเคชันไลน์

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs): นักศึกษาสามารถ

- CLO 1 สามารถอธิบายหลักการของการทำเหมืองข้อมูลและกระบวนการค้นหาความรู้จากฐานข้อมูลได้
- CLO 2 สามารถวิเคราะห์วิธีการที่เหมาะสมในการทำเหมืองข้อมูลแต่ละแบบ
- CLO 3 เปรียบเทียบขั้นตอนวิธีที่ใช้ในการทำเหมืองข้อมูลแบบต่าง ๆ
- CLO 4 สามารถนำวิธีการในการทำเหมืองข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในงานต่าง ๆ ได้
- CLO 5 ปฏิบัติงานเป็นที่ร่วมกับผู้อื่นและมีความรับผิดชอบ

5. ความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Expected Learning Outcomes: ELOs) และผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs)

ตารางที่ 5.1 ความสอดคล้องของ ELOs และ CLOs

ELOs/CLOs	CLO 1	CLO 2	CLO 3	CLO 4	CLO 5
ELO 1 (S) สามารถระบุจรรยาบรรณวิชาชีพด้านการประกันภัย					✓
ELO 2 (G) มีความรู้และเข้าใจพื้นฐานด้านสถิติธุรกิจ การลงทุน และการประกันภัย		✓			

หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
ระดับปริญญาตรี

ภาควิชาสถิติประยุกต์
สาขาวิชาสถิติธุรกิจและการประกันภัย
คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์

ELOs/CLOs	CLO 1	CLO 2	CLO 3	CLO 4	CLO 5
ELO 3 (G) นำความรู้ด้านสถิติธุรกิจ การลงทุน และการประกันภัยไปประยุกต์ใช้ในการประเมินความเสี่ยง การวิจัยทางการตลาด ให้คำปรึกษาทางการเงิน คณิตศาสตร์ การเงิน และการประกันภัยได้	✓			✓	
ELO 4 (G) สามารถเลือกใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ทางด้านธุรกิจและการประกันภัยได้อย่างถูกต้อง		✓	✓		
ELO 6 (G) สามารถบูรณาการความรู้กับศาสตร์ทางด้าน การเงิน การตลาด ประชากรศาสตร์ได้					✓
ELO 9 (S) สามารถประมวลผลข้อมูลด้วยเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับสายงานได้				✓	

หมวดที่ 3 การพัฒนานักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

วิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้หรือทักษะ และการวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs) ในหมวดที่ 2 ข้อ 4

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)	วิธีการจัดการสอน/ประสบการณ์การเรียนรู้ตาม CLOs	วิธีการวัดผลลัพธ์การเรียนรู้ตาม CLOs
CLO 1	บรรยาย/ ยกตัวอย่างประกอบ/ มอบหมายแบบฝึกหัด	- การสอบกลางภาค - การประเมินงานที่มอบหมาย
CLO 2	บรรยาย/ ยกตัวอย่างประกอบ/ มอบหมายแบบฝึกหัด/	- การสอบกลางภาค - การสอบปลายภาค - การประเมินงานที่มอบหมาย
CLO 3	บรรยาย/ ยกตัวอย่างประกอบ/ มอบหมายแบบฝึกหัด	- การสอบกลางภาค - การสอบปลายภาค - การประเมินงานที่มอบหมาย
CLO 4	บรรยาย/ ยกตัวอย่างประกอบ/ มอบหมายแบบฝึกหัด/ ยกตัวอย่างกรณีศึกษา	- การสอบกลางภาค - การสอบปลายภาค - การประเมินงานที่มอบหมาย
CLO 5	มอบหมายงานกลุ่ม/ นำเสนองานที่มอบหมาย	- การประเมินผลงานและการนำเสนอ - อาจารย์สังเกตการทำงานร่วมกัน

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการ ฐานข้อมูล (Database Management)	1	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน	อ.ดร.ชนนิกานต์
2	การสร้างแบบจำลองข้อมูล (Data Model)	1	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน/ สาธิตด้วยซอฟต์แวร์	อ.ดร.ชนนิกานต์
3	แนะนำการทำเหมืองข้อมูล (Introduction to Data Mining)	1	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน	อ.ดร.ชนนิกานต์
4	- การทำความเข้าใจข้อมูล (Exploring Data) - การเตรียมข้อมูลก่อนการประมวลผล ข้อมูล (Data Preparation)	1	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน/ สาธิตด้วยซอฟต์แวร์	อ.ดร.ชนนิกานต์
5	การจำแนกประเภทข้อมูล (Classification) - Basic Concept Classification - Decision tree Classification - Rule Based Classification	2, 3, 4	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน	อ.ดร.ชนนิกานต์
6	การจำแนกประเภทข้อมูล (Classification) - Nearest Neighbors Classifier - Naïve Bays Classification	2, 3, 4	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน	อ.ดร.ชนนิกานต์
7	- การใช้โปรแกรม WEKA ในการ จำแนกประเภทข้อมูล - การวัดประสิทธิภาพของโมเดลการ จำแนกประเภทข้อมูล	2, 3, 4	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน/ สาธิตด้วยซอฟต์แวร์	อ.ดร.ชนนิกานต์
8	สอบกลางภาค				
9	การหาความสัมพันธ์ (Association Rule)	2, 3, 4	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน	อ.ดร.ชนนิกานต์
10	- การใช้โปรแกรม WEKA ในการหา ความสัมพันธ์ - การวัดประสิทธิภาพของการหา ความสัมพันธ์	2, 3, 4	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน/ สาธิตด้วยซอฟต์แวร์	อ.ดร.ชนนิกานต์
11	การแบ่งกลุ่มข้อมูล (Clustering)	2, 3, 4	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน	อ.ดร.ชนนิกานต์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	- Cluster Analysis - K-Means Clustering			ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน	
12	การแบ่งกลุ่มข้อมูล (Clustering) - DBSCAN Clustering - Hierarchical Clustering	2, 3, 4	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน	อ.ดร.ชนนิกานต์
13	- การใช้โปรแกรม WEKA ในการ แบ่งกลุ่มข้อมูล - การวัดประสิทธิภาพการแบ่งกลุ่ม ข้อมูล	2, 3, 4	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน/ สาธิตด้วยซอฟต์แวร์	อ.ดร.ชนนิกานต์
14	การวิเคราะห์ข้อมูลทางธุรกิจด้วย โปรแกรม RapidMiner	4	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน/ สาธิตด้วยซอฟต์แวร์	อ.ดร.ชนนิกานต์
15	การวิเคราะห์ข้อมูลทางธุรกิจด้วย โปรแกรม RapidMiner (ต่อ)	4	3	บรรยาย/ ทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน/ สาธิตด้วยซอฟต์แวร์	อ.ดร.ชนนิกานต์
16	นำเสนอรายงานกลุ่ม	2, 3, 4, 5	3	อภิปราย	อ.ดร.ชนนิกานต์
17	สอบปลายภาค				
		รวม	45		

2. แผนการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของรายวิชา (CLOs)	กิจกรรมการประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน	กำหนดการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการ ประเมินผล
CLO 1, 2, 3	สอบกลางภาค	9	40%
CLO 1, 2, 3, 4, 5	รายงานกลุ่ม	16	10%
CLO 2, 3	สอบปลายภาค	17	40%
CLO 5	การเข้าเรียน/แบบฝึกหัด ในชั้นเรียน	1-8 และ 10-15	10%

หมวดที่ 5 ทรรศนการประกอบการเรียนการสอน

ตำราและเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

- * Pang-NigTan. (2006). Michael Steinbach, and VipinKumar, Introduction to DataMining, Pearson.
- * Tom Mitchell. (1997). Machine Learning, McGraw Hill.
- * สายชล สันสมบุรณ์ทอง. (2560). การทำเหมืองข้อมูล เล่ม 1: การค้นหาความรู้จากข้อมูล, จามจุรีโปรดักท์.

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

- * เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ศึกษา
- * เอกสิทธิ์ พัทธวงศ์ศักดิ์. (2556). คู่มือการใช้งาน Weka Explorer เบื้องต้น, เอเชีย ดิจิตอลการพิมพ์.

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- แบบประเมินรายวิชา
- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสะท้อนคิด จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- ข้อเสนอแนะผ่านช่องทางออนไลน์ ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา
- อื่นๆ (ระบุ)

2. กลยุทธ์การประเมินการจัดการเรียนรู้

- แบบประเมินผู้สอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้
- การประเมินโดยคณะกรรมการประเมินข้อสอบ
- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- อื่นๆ (ระบุ)

3. กลไกการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน
- อื่นๆ (ระบุ)

4. กระบวนการทวนสอบผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชาของนักศึกษา

- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบรายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
- การทวนสอบการให้คะแนนการตรวจผลงานของนักศึกษาโดยกรรมการวิชาการประจำภาควิชาและคณะ

หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต
ระดับปริญญาตรี

ภาควิชาสถิติประยุกต์
สาขาวิชาสถิติธุรกิจและการประกันภัย
คณะวิทยาศาสตร์ประยุกต์

-
- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ
ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
 - อื่นๆ (ระบุ)
5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา
- ปรับปรุงรายวิชาในแต่ละปี ตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบตามข้อ 4
 - ปรับปรุงรายวิชาในแต่ละปี ตามผลการประเมินผู้สอนโดยนักศึกษา
 - อื่นๆ (ระบุ)